

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קמ"ב, פרשת כי תשא תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

דין המהלך במדבר ואינו יודע אימתי שבת

בקידוש והבדלה, ולא אמרה שההיכר הוא בהליכה, הוא לפי שבמה שאינו הולך עדיין אין היכר ברור שהוא מפני שבת.

'שישת ימים יעשה' רק מלאכה הנצרכת

ונראה שכוונת הפסוק היא לרמז על דין זה, ומדבר במי שאינו יודע אימתי שבת, ועליו אמר הפסוק 'ששת ימים יעשה מלאכה' שמונה ששה ימים ועושה בהם מלאכה, אבל לא הותר לו לעשות כל מלאכה שרוצה לצורך ימים הבאים, אלא רק למה שנצרך לו לאותו היום, שהרי כל יום הוא ספק שמה שבת היום, ולכך לא נאמר 'ששת ימים עשה מלאכה' בלשון ציווי שמשמעו מלאכה בקביעות, לפי שאינם ימים שהמלאכה מותרת בהם, אלא יש כאן רק היתר לעשות מלאכות הנצרכות לו לכל יום ויום.

'וביום השביעי' למנינו 'קודש לה' לקידוש והבדלה

ולזה אמר 'וביום השביעי' ולא אמר 'וביום השבת' לפי שאין ודאי לו שהוא יום השבת, אבל זה ברור לו שהוא יום השביעי מאותו היום שהחל למנות בו, ועל יום זה אמר 'וביום השביעי שבת שבתון קודש לה', ופירושו תלוי בשני הצדדים שנסתפקו התוספות. שלפי הצד שבשבת אסור לו ללכת, יתפרש הפסוק שהיום השביעי יהא שבת לענין שני דברים, א. לענין 'שבתון' שישבות מהליכה, ב. לענין 'קודש לה' שיקדש את השבת בקידוש והבדלה. ולפי הצד שגם בשבת מותר לו ללכת יתפרש הפסוק שכל השבת שבתון אצלו הוא רק לענין 'קודש לה', שיקדשוהו בקידוש והבדלה. אבל לגבי שאר מלאכות הלא אין הפרש בין ששת הימים ליום השביעי, שבכולם עושה רק כפי מה שנצרך לו לאותו היום. וזהו שסיים הפסוק ואמר 'כל העושה מלאכה ביום השבת מות יומת', לומר שאיסור עשיית מלאכה וחיוב מיתה עליה הוא רק ביום השבת הודאי, אבל באדם זה שיום השבת מסופק אצלו, ונוהג קדושת שבת ביום השביעי לחשבונו, אף אם יעבור ויעשה מלאכה יתירה ביום השביעי למנינו לא ייענש על כך בחיוב מיתה, כיון שאין ידוע שהוא יום השבת.

ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון קדש לה' כל העושה מלאכה ביום השבת מות יומת (לא, טו).

כפילות האזהרות

פסוק זה נאמר בתוך הפרשה העוסקת באזהרת שמירת השבת, ויש להתבונן בכמה דקדוקים בלשון הפסוק, וכמו כן יש להבין מה פסוק זה בא ללמדנו, והלא כבר הוזהרו בשני הפסוקים הקודמים 'אך את שבותי תשמורו' וגו' וכן 'ושמרתם את השבת' וגו', ומדוע חזרה תורה ואמרה לשבות ביום השביעי.

אינו יודע מתי שבת

ונראה לבאר שכוונת פסוק זה הוא לרמוז על דין המבואר בגמרא (שבת טו:), במי שמהלך במדבר ימים רבים ואינו יודע אימתי שבת ובאיזה יום בשבוע הוא עומד, שהדין הוא למנות ששה ימים מהיום שהתחיל להסתפק איזה יום הוא, וביום השביעי ינהוג בו קדושת שבת, ולגבי עשיית מלאכה יעשה בכל יום כפי הנצרך לו לאותו היום, וגם ביום שמונה כשבת יעשה מלאכה הנצרכת לו לאותו היום, ואין לו לעשות מלאכה כפולה ביום הקודם משום שיש ספק שמה אותו היום הקודם הוא שבת.

היכר בקידוש והבדלה ודין הליכה

ומבאר הגמרא, שאף שלענין המלאכה לא ניכר אצלו חילוק בין ששת הימים ליום השבת, שהרי בכולם עושה כדי צרכו, היכר יום השבת יהא בכך שיעשה בו קידוש והבדלה. וכתבו התוספות (שם ד"ה עושה) שבששת הימים ודאי יכול לילך כפי רצונו, שאם לא כן לעולם לא יצא מן המדבר, אבל לגבי היום ששומר כשבת נסתפקו האם גם בו מותר לו ללכת כפי רצונו, או שמה באותו היום אסור לו ללכת יותר מאלפיים אמה, שהוא שיעור תחומין, ומה שהגמרא הוצרכה לומר שהיכר הוא

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

סיפור נס סגולת הלימוד בתורת "אור-החיים" הקדוש

מפרשת בראשית ועד גמירה של חומש בראשית, והתמדתי בלימוד זה.

לאחר שעשיתי מבחן שנית עברתי אותו בהצלחה רבה וכעת מונחים בפניי כמה הצעות עבודה והכל בזכות הקבלה ללימוד בתורת רבנו.

מאז כמובן אני לומד בכל שבת מתורת רבנו וזה בבחינת עונג שבת אמיתי.

כאן המקום להודות לכם על הפצת תורת רבנו והנגשתו בפירוש מבורר ויפה לכל עם ישראל.

תזכו להגדיל תורה ולהאדירה.

שלום כהן- מודיעין

לפניכם מכתב שהגיע למערכת בערשב"ק יתרו תשפ"ב, והרי הוא לפניכם ככתבו וכלשונו:

שלום וברכה למערכת אור הישועות על רבנו הקדוש "אור החיים",

אני רכשתי את הסדרה המבוארת (בהוצאת עוז והדר) כבר לפני כמה שנים, אולם מעולם לא הצלחתי להתקרב לתורתו של רבנו ולהתמיד בלימוד בספר הקדוש.

והנה לאחר שבקיץ האחרון נכשלתי במבחן חשוב שקשור לפרנסתי, ראיתי באחד הגיליונות שלכם את עניין קבלת הלימוד בתורת רבנו כסגולה להצלחה.

ובעזרת השם ית', קיבלתי על עצמי ללימוד בתורת רבנו

התעורר לחיים בזכות האור החיים

דיברנו עם האברך וקבעתי לנסוע אתו. והנה לצערי ביום שקבעתי לנסוע נמנע ממני לבוא בסיבת הילד שנמצא בבית החולים וגם הטיפול בחנות שלי וכו' אמנם ביקשתי מהאברך שגם כך כבר הוא נוסע, שיתפלל על בני שיחי' אצל הצדיק.

ובאמת כך היה האברך נסע כבר בבוקר והתפלל שם מעומק הלב, ובשביל לשמח אותי הוא דאג לעדכן שאכן הוא הזכיר את בני על קברו של האור החיים הקדוש.

והנה באותו יום אחר הצהריים קרה דבר פלא אשר לא יאומן, בני שיחי' פתח את עיניו ואמר מה זה המכשירים עלי... תנתקו אותם... ודיבר רגיל בהכרה מלאה להפתעת כל הרופאים שאמרו שאם יהיה נס והוא יתעורר, יסבול מכאבים ויהיה מעורפל וכו'. ה' ישמור.

אמנם אנחנו ידענו שזכות התפילה אצל הצדיק יכולה לבטל את הכל ולראות ניסים גילויים כמו שראינו.

בני שיחי' עדיין צריך לעבור ניתוח בריאה, ועוד כמה טיפולים, ומחכה לו שיקום ארוך, אבל העיקר הוא שה' יתברך העירו מתרדמתו בזכות הצדיק.

אסיים ואודה לה' יתברך על הניסים שעשה עמנו ועושה עמנו בכל יום, ותודה לה' שזיכנו להיות מחוברים לצדיק רבינו חיים בן עטר זלה"ה שזכותו תעמוד לנו תמיד.

(התפרסם במקבץ ניסים)

רציתי לשתף את קוראי העלון מה כוחה של תפילה בציונו של הצדיק אור החיים הקדוש.

בערב פסח אשתקד, בני שיחי' עבר תאונת אופנוע קשה מאוד, הוא פונה על ידי אמבולנס לבית החולים שהוא מחוסר הכרה, עם שברים ברוב חלקי גופו וכן חור בריאה ושבירת צלעות, ה' ירחם.

במשך שבועיים בני שיחי' היה מורדם ומונשם בבית החולים, והרופאים עשו לו ניתוח שיוכל לנשום דרך הגרון עם צינור כיון שאי אפשר להנשימו דרך הפה, אלו ימים שכל רגע נדמה כמו נצח והיינו אובדי עצות ועייפים מימים ולילות בבית החולים וכו'.

אני גר בעיר במרכז הארץ שרוב תושביה אינם שומרי תורה ומצוות, ועם כל זה יש לנו כל יום ששי אור גדול שמתכנסים בבית הכנסת שבשכונתנו כמעט שני מניינים של אברכים ומתעסקים בתורתו של האור החיים הקדוש.

וה' זיכה אותי שאני משתתף בהחזקת אחד האברכים שם, ניגשתי לראש הכולל וסיפרתי לו את העניין עם הבן שלי.

אמר לי אותו ראש כולל יש אברך שאמור לנסוע שבוע הבא לקברו של האור החיים הקדוש זכותו תגן עלינו אמן. ושם התפילות מתקבלות במאת אחוזים, ובמיוחד שאתה משתתף איתנו בהחזקת הכולל, כדאי לך להצטרף לנסיעה עם האברך ובעזרת ה' תראה ישועה גדולה.

בְּאוֹר הַהֵלֶכֶה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

בענין הסכם יששכר זבולון - אי נגרע מחלקו של הלומד

עסק, אלא שהת"ח מקבל כל השכר, והנותן זוכה מן השמים. ומפורש כן ב"חידושי הרי"ם" על יו"ד (רמ"ח) שלא נחסר כלום מחלק יששכר.

אמנם מאידך גיסא, יש גאוני עולם שפסקו שגורעים מחלקו, דהנה ברמ"א (ר"ס רמ"ו) כתב "ויכול אדם להתנות עם חבירו, שהוא יעסוק בתורה, והוא ימציא לו פרנסה, ויחלק עמו בשכר", ופירש הש"ך, ד"שכר תורה ושכר מה שירויח זה, יהיה בין שניהם יחד". ובכ"י "אור חדש" (מהגר"ש מלצאן) מביא מרבינו הגר"א, שמותר לקבל פרס מאחר וליתן לו חלק מלימודו שילמד אח"כ יותר (והיינו מה שלומד בזמן שהיה צריך לצאת לפרנסתו) שליש או רבע או מחצה, אבל צריך שישיר לעצמו לכל הפחות שש שעות, ומבואר מזה שאכן נגרע משכר הלומד לזכות תומכו. וכעין זה איתא ב"שאלות" מהגר"ח מוולאז'ין. וכן ב"משיב דבר" מהנצי"ב (ח"ג סימן י"ד) כתב שנגרע בזה משכר הלומד. וכן ב"משך חכמה" פירש "ויהי למס עובד" היינו שנותן מס משכר תורתו לזבולון.

ויש לציין לדברי הגר"מ שטרנבוך שליט"א שכתב על דברי האור החיים הק': "ונראה שדבריו אמורים במקרה שלוקח רק עבור ההכרח שיוכל ללמוד, אבל כשנוטל בשפע כדי שיוכל ללמוד בהרחבה, מבואר במפרשים שהנותן נעשה שותף. ומ"מ אם רק בזה יכול ללמוד במנוחה ולהתעלות, הלא בזה נחת רוח להקב"ה יותר ויעשה כן" (תשובות והנהגות ח"ד סי' רטו, וע"ע מה שכתב דברים נפלאים ח"ה סי' רפ"ז).

זה יתנו פל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש (ל, יג). האור החיים הקדוש בפרשתינו מפרש ד'כל העובר על הפקודים' היינו מי שאינו בן תורה במה יתן כופר נפשו, וע"ז קאמר מחצית השקל, היינו שיחצה כספו לעמלי תורה כיששכר וזבולון, ואומר "בשקל הקודש" והיינו שנותן כספו בעד שקל הקודש שהוא התורה, או ירצה שכוונתו שבזה שנותן כספו לעמלי תורה שוה הוא להנותן אמרי ספר כאומר בצל החכמה בצל הכסף.

וכתב עוד דהנה חז"ל אמרו דשקל הקודש כפול היה, ובא להודיע כי מה שיטול הנותן לתלמידי חכמים בעד מחצית כספו, לא יתנכה ח"ו מחלק הלומד ונמצא כל אחד אין בידו אלא מחצית שכר, לא כן הוא, כי שקל הקודש כפול היה ונמצא כל אחד בידו שקל שלם, עכ"ד.

נראה בבירור מדבריו שבאשר יששכר וזבולון אין הלומד תורה מפסיד כלל, רק מקבל שכרו משלם.

שיטות הפוסקים אי נגרע מחלק הלומד

אמנם בעיקר הדבר, האם מפסיד הלומד מחלקו בהסכם יששכר וזבולון או לא, יש בנדון זה מבוכה גדולה, ונחלקו בזה גדולי המפרשים, ונציין רק לאחדים מהם החיד"א בספרו "ראש דוד" (פרשת משפטים) כתב שמקבל שכרו בשלימות ולא נגרע. וכ"כ ה"הפלאה" (ב"פיתחא זעירא" לכתובות מ"ג) שאין גורעים משכר הלומד לזכות תומכו. וכן ב"חינוך" (מצוה ר"ג) כתב שהמרחם על ת"ח ירוחם מן השמים ומקבל חלק בחלק, ומשמע שאין זה בגדר

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו בכך שנכתב בפסוק
שְׁשֶׁת יָמִים יַעֲשֶׂה מְלֹאכָה וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וְלֹא בַיּוֹם הַשְּׁבִית?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת
מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות
תערך הגרלה על הספר
'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש
האלוקים, רבינו האור
החיים זי"ע. עם איורים,
תמונות ומסמכים נדירים,
השופכים אור על חיי רבינו
ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע
קטעים מותאמים לענייניו של יום על פי סדר השנה
מעשיות מוחי והליכות רבינו אור החיים
מדור שבחי חיים

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנויות הספרים המובחרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

כל דבריו כגחלי אש

הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאצק זי"ע, הפליג פעם בשבחו של רבנו בדבורים גבוהים ונשגבים, באמרו כי בעת שכתב רבנו את פרושו על הפסוק "בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי", בפרשת יתרו העוסק בענין קבלת התורה, נתזה אש מקלמוסו [הָאֵשׁ גְּעֻשְׁפְּרִיזָט פִּייעָר פּוֹן דִּי פֻּעֵנְע].
(יגדיל תורה)

תועלת בלמוד ספר 'אור החיים' הקדוש

'טוב הדבר שתלמד חמש רש"י בעזרת ה', ולדעתי תקבל על עצמך ללמוד עם פירוש 'אור החיים', כי תראה חידוש בעזרת ה' היאך הדבר לתועלת גדול, ואם לא עכשו אחר כך, לא יגיע זמן רב לזה. ובאמת, בתחילה צריך ללמד במתון להרגיל ללשונו הקדוש, ואחר כך תהיה בנקל.

(הגה"צ רבי יהושע בוקסבוים אבדק"ק גאלאנטא זצ"ל, 'נחלי יהושע')

פְּרָכָא דְכוּלָּא בִּיה

האדמו"ר בעל ה'ברכת אברהם מסלונים צוק"ל המשיל את ספר אור החיים הקדוש, לכמין תמצית המכינים מפולי קפה, שהסדר הוא שנוטלים מלא חפניים פולי קפה וממציים אותם לכדי צלוחית קטנה, מועט המחזיק את המרבה. ועל זו הדרך אמר כי בספר 'אור החיים' הקדוש טמונים בחיבו מדרשים, זהר, ודרכים נכוחות על דרך האמת, כרכא דכולא ביה.

(מפי השמועה)

בעל השמועה עומד כנגדו

מהידועים מבין הוגי ספרו של רבנו בתדירות היה החסיד רבי משה שלמה ווייס זצ"ל הנודע בכינויו רבי משה בטלן, פעם הצביע בפני הרה"ק רבי יעקב יוסף מסקווירא זצ"ל על אימרה בספר 'אור החיים' הקדוש בפרשת קרח בה כתב רבנו 'ועוד הצצתי מבין ריסי עיניו של אביי', באמרו שכך קבל בשם חסידים שלא כתב זאת רבנו על דרך המליצה כי אם שראה רבנו את אביי בהקיץ פנים בפנים, הפטיר לעמתו הרה"ק מסקווירא כי אין שום ספק שכשלומדים צריכים אף לראות את מי שלומדים.

(גליון 'לקראת שבת' סקווירא)

זורח כשמש בצהריים

'והנה תורת הקדוש בעל 'אור החיים' זורח כשמש בצהרים ומאיר בכל העולמות.'

(הגה"ק רבי שלום תאומים צוק"ל בספרו 'אור תורה')

דברי רבנו מולידים קדשה וטהרה בלבות ההוגים בספריו

כ"ק מרן האדמו"ר מרחמיסטריווקא ארה"ב שליט"א אמר פעם לפני חותנו הלא הוא הרה"ק רבי יעקב יוסף מסקווירא צוק"ל, כי מה שאמרו שרבנו גנז בספרו את כל כח המוליד שלו, שכן ידוע שלרבנו לא היו בנים, הכונה היא שהכניס בספרו כח להוליד קדשה וטהרה ויראת שמים, ולעורר את לב ההוגים בספרו. נענה לו הרה"ק מסקווירא צוק"ל ואמר, כנים הדברים אכן זה הפשוט, בעת שיהודי הוגה בדברי ה'אור החיים' הקדוש נכנסים הדברים לתוך תוכו של האדם [א וְדַאי א וְדַאי, דַּאס איז דְּעַר פֶּשֶׁט. אַז מְעַן לְעֶרְנֵט 'אור החיים' הַקְּדוּשׁ גִּיט עַס אַרְיִין אין דְּעַר מְעַנְטֵשׁ].

(אמרות טהורות כ"ק מרן האדמו"ר מרחמיסטריווקא ארה"ב שליט"א)

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכוון 'אור באור החיים' במיזם שבועי של מכהן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון יהודי מבית פון קליק.

אז אך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 033-100-000
מקיישים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

חייגו: 073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333